L. 29. Rok 1886.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną zła. 1, składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Rada miejska.

Posiedzenie zwyczajne (55. kad. VII.) **z dnia 7. października 1886.**

Przewodniczący Dr. Szlachtowski, Prezydent Miasta.

Radców obecnych łącznie z I. Vice-Prezydentem Miasta 38. Radców 21. nieobecność swoją na tém posiedzeniu usprawiedliwiło.

Sekretarz podaje do wiadomości Rady treść, względnie osnowę pism do Rady wniesionych, które poszczególnym Sekcyom, lub Komisyom do załatwienia przekazane zostały. Pisma te są:

1. Wydział Towarzystwa Imienia Tadeusza Kościuszki w Krakowie, zaprasza Radę Miasta Krakowa na nabożeństwo za duszę śp. Tadeusza Kościuszki, jako w 69letnią rocznicę skonu, w Katedrze dnia 15. października b. r. o godzinie 11. rano odprawić się mające. (L. 495 pr.)

Przyjęto do wiadomości: —

2. R. m. Exc. Dr. Kopff Wiktor oznajmia pismem z daty Zakliczyn 21. września 1886., że rezygnacyi swojéj z godności radcy miejskiego cofnąć nie może i prosi ponownie o uwolnienie go od pełnienia tych obowiązków. (L. Mgtu 18489).

Przekazano Sekcyi III.—

3. Prośba kupców zbożowych o przyspieszenie otwarcia składów zbożowych publicznych. (L. 17887).

Przekazano Komisyi przemysłowéj. —

4. Wojciech Michna, kierownik szkoły ludowéj 1-széj, uprasza o udzielenie mu zaliczki na jego stałą płacę roczną, w kwocie 200 zła. (L. 19120).

Przekazano Sekcyi IV. —

5. Wolf Rabinowitz, właśc. domu pod l. 107. Dz. VIII. przy ul. Starowiślnéj, wnosi rekurs przeciw poleceniu Mgtu, opróżnienia suteryn z mieszkańców (L. 17770).

Przekazano Sekcyi I. —

6. Antoni Sozański, właść. real. pod l. $\frac{351 \text{ hip.}}{17. \text{ or.}}$ przy ul. Floryańskiéj, wnosi przedstawienie, prosząc o uwolnienie go od wykonania różnych reperacyj w domu. L. 17879).

Przekazano Sekcyi I. —

7. Andrzéj Szklarski, właść. domu. pod l. $\frac{324 \text{ hip.}}{8. \text{ or}}$ przy ul. Floryańskiéj, wnosi rekurs przeciw nakazowi wybudowania dołu kloacznego. (L. 17931).

Przekazano Sekcyi I. —

8. Tobiasz Eintracht, właśc. real. pod l. $\frac{149 \text{ hip.}}{7. \text{ or.}}$ przy ul. Kupa, wnosi rekurs przeciw poleceniu wybudowania kloak. (L. 17995).

Przekazano Sekcyi I. —

9. Adam Boznański, właśc. real. pod l. $\frac{101 \text{ hip.}}{17. \text{ or.}}$ przy ul. Wolskiéj, wnosi rekurs przeciw poleceniu opróżnienia suteryn z lokatorów. (L. 18005).

Przekazano Sekcyi I. —

10. Anna Timerowa, właśc. real. pod l. $\frac{6. \text{ hip.}}{11. \text{ or.}}$ przy ul. Krowoderskiéj, wnosi rekurs od polecenia opróżnienia suteryn. (L. 18031).

Przekazano Sekcyi I. —

11. Salomon Gross, właśc. real. pod l. $\frac{43. \text{ hip.}}{1. \text{ or.}}$ przy ul. Kopernika, prosi o sprzedanie gruntu miejskiego, przed jego realnością położonego. (L. 18033).

Przekazano Sekcyi I. —

12. Cyli Eisen, właść. real. pod l. $\frac{55 \text{ hip.}}{3. \text{ or.}}$ przy ul. Stéj. Agnieszki, wnosi rekurs przeciw poleceniu Mgtu, opróżnienia piwnic z lokatorów. (L. 18310).

Przekazano Sekcyi I. —

13. Teofila Kowalska, współwłaścicielka domu pod l. 463. hip. przy placu Maryackim, wnosi rekurs przeciw nakazowi oświetlenia wychodków i zamknięcia szluzy kanałowéj. (L. 18312).

Przekazano Sekcyi I. —

14. Floryan Leiter, właśc. real. pod. l. $\frac{29 \text{ hip.}}{2. \text{ or.}}$ przy ul. nad Wisłą, prosi o pozostawienie stróża w suterynach. (L. 18364).

Przekazano Sekcyi I. —

15. Joachim Feiner, właśc. real. pod l. $\frac{141 \text{ hip.}}{12. \text{ or.}}$ przy ul. Kupa, wnosi rekurs przeciw poleceniu opróżnienia piwnic z lokatorów. (L. 18488).

Przekazano Sekcyi I. —

16. Grüne Silberstein, imieniem wszystkich współwłaścicieli real. pod l. $\frac{205 \text{ hip.}}{8. \text{ or.}}$ przy ul. Ciemnéj, prosi o przedłużenie terminu do odnowienia facyaty domu. (L. 18014).

Przekazano Sekcyi I. —

17. Karol Kokowski, właść. real. pod l. 371 Dz. VIII. przy ul. Dietla, wnosi rekurs od nakazu Magistratu, wybrukowania podwórza, i wzbronienia trzymania trzody i drobiu. (L. 18688).

Przekazano Sekcyi I. —

Następnie podaje Sekretarz do wiadomości, że w miesiącu wrześniu:

Sekcya	I.	odbyła	posiedzeń	4.
„	II.	„	„	1.
„	III.	„	„	1.
„	IV.	„	„	1.

Sekcya V. odbyła posiedzenie 1.
Komisya przemysłowa „ „ 1.
„ teatralna „ „ 1.
„ wystawowa „ „ 1.

Przed przystąpieniem do obrad nad sprawami porządku dziennego, uchwalono:

Na wniosek naglący ekcyi I-széj: (*Sprawozdawca naczelnik Wydz. I. Umiński.*)

Na zapłacenie rachunku A. Koziańskiego, za druk 300 egzemplarzy *Sprawozdania Fizyka za rok 1884.* udziela się kredyt dodatkowy w kwocie 584 zła. 15 centów. —

Na wniosek naglący Prezydyum Magistratu: (*Sprawozdawca radca Mgtu. Szymkiewicz.*)

Celem wypełnienia obowiązków z ustawy o pospolitém ruszeniu na gminie ciążących, Rada miasta zezwala na dodatkowy kredyt w kwocie 600 zła. na rok 1886. z tytułu XLII. do Tyt. XXXVI. poz. 1. rozchodów funduszu obrotowego miejskiego. (L. 18602.)

R. m. Romanowicz objawił życzenie, aby wszelkie ustawy i rozporządzenia o pospolitem ruszeniu były rozpowszechnione między ludnością gminy, zaś r. m. **Szpakowski** wniósł, aby to rozpowszechnienie uskutecznić za pośrednictwem dziennika rozporządzeń dla Miasta Krakowa. Wniosek ten przyjęto. *)

Ze spraw, na porządku dziennym posiedzenia będących, uchwalono:

Na wniosek Komisyi przemysłowéj: (*Sprawozdawca sekretarz Mgtu. Poledniak.*)

Na pokrycie kosztów podróży i utrzymania Maryi Cosel, praktykantki nauczycielskiéj w szkole wydziałowéj żeńskiéj, w celu wyuczenia się krawieczyzny damskiéj w Wiedniu u pani Spitzerowéj, udziela się kredyt w kwocie 300 zła. z tytułu XLII. (L. 10338.) —

Na wniosek Sekcyi II-giéj: (*Sprawozdawca radca Mgtu. Zawiłowski.*)

Do podpisania deklaracyi w celu extabulowania ze stanu biernego realności:

1) pod l. k. 103. Dz. IV. (L. 9428.)
2) „ „ „ 26. „ VII. (L. 9641.)
3) „ „ „ 119. „ IV. (L. 10504.)
4) „ „ „ 44. „ VIII. (L. 13053.)

w Krakowie, obowiązku opłacania do Kasy miejskiéj czynszu ziemnego po: **ad. I.** 2 zła. **ad. 2.** 75 cent. **ad. 3.** 1 zła. 25 ct. **ad. 4.** 50 centów. rocznie, upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Baranowskiego Teodora i Mendelsburga Alberta. —

Na wniosek Sekcyi ekonomicznéj: (*Sprawozdawca naczelnik Wydziału I-go Umiński*).

1) Na rozszerzenie ulicy Rakowickiéj i Topolowéj nabyć od p. Karoliny Turnauowéj, właścicielki gruntów z dawnéj *Strzelnicy* pochodzących, 680 sążni □ gruntu, po pięć zła. za jeden sążeń □, czyli za łączną sumę 3.400 zła. pod warunkami bliżéj przez Sekcyę prawniczą określonymi.

2) Wydatek pokryć z funduszu miejskiego majątku zakładowego.

3) Do podpisania kontraktu Rada upoważnia Prezydenta Miasta, oraz I Vice-prezydenta m. Józefa Friedleina i r. m. Dra. Jana Hajdukiewicza. (L. 8002). —

Na wniosek Sekcyi I-széj: (*Sprawozdawca naczelnik Wydziału 1-go Umiński.*)

Odstępuje się od wniosku na posiedzeniu Rady miejskiéj postawionego, względem nabycia od p. Turnauowéj gruntu, na przedłużenie ulicy Aryańskiéj aż do wałów. (L. 13738). —

Na wniosek Sekcyi I-széj: (*Sprawozd. naczelnik Wydziału I-go Umiński*).

Pomieszczenie szkoły handlowéj ma pozostać w dotychczasowym budynku zwłaszcza, że gmina dogodniejszego lokalu nie posiada, zaś realność od p. Dra Manrycego Straszewskiego nabyta, z powodu innego przeznaczenia, na ten cel służyć nie może. (L. 2620).—

Na wniosek Sekcyi IIIciéj: (Spraw. r. m. Dr. Rosenblatt).

a) Do przeprowadzenia spraw tabularnych gminnych udzielić Syndykowi Miasta pełnomocnictwo legalizowane, przez Prezydenta Miasta i dwóch Radców miejskich podpisać się mające, według wzoru, który pan Syndyk przedłoży.

b) Do podpisania powyższego pełnomocnictwa upoważnia się Prezydenta Miasta, oraz r. m. Dra. Franciszka Kasparka i Dra. Józefa Rosenblatta. (L. 9420).—

Na wniosek Sekcyi IIIciéj: (Spraw. sekretarz Mgtu. Poledniak).

1). Jakóbowi Siemińskiemu, dozorcy plantacyjnemu, przyznaje się z powodu uwolnienia ze służby emeryturę za wysłużonych lat 10 w kwocie rocznéj 66. zła. 65 ct. począwszy od 1. lipca 1886.

2). Nad prośbą tegoż, o wliczenie w lata służby lat, przy straży pożarnéj miejskiéj spędzonych i o przyznanie emerytury za lat 15 służby, przechodzi się do porządku dziennego. (L. 12654). —

Na wniosek Sekcyi Vtéj: (Spraw. radca Mgtu. Szymkiewicz).

Z uwagi, że w budującym się obecnie zakładzie Helclów dla kalek, znajdą miejsce i nieuleczalni do miasta Krakowa przynależni, których teraz Gmina miasta Krakowa utrzymuje, że przeto dotychczasowemu miejskiemu Zakładowi kalek należy dać inne przeznaczenie:

1). Przyjmuje się deklaracyę hr. Kamilli Bysztrzanowskiéj z daty Paryż dnia 10. grudnia 1885, mocą któréj zgadza się taż na zmianę zakładu dla rekonwalescentów i nieuleczalnych kalek w ogrodzie angielskim (Bysztrzanowskich) na zakład dla ubogich dziewcząt, katoliczek, sierót, w Krakowie urodzonych.

2). Sekcya V. przedstawi Radzie miejskiéj odpowiedni projekt téj zamiany i urządzenia zakładu, po porozumieniu się z zarządami istniejących w Wiedniu, Lwowie, Poznaniu i w Warszawie podobnych instytucyj. (L. Mgtu. 7807). —

R. m. Dr. Kohn motywuje przy téj sprawie następującéj osnowy wniosek do przyjęcia:

Wzywa się Sekcyę V. by obmyśliła, w jaki sposób postarać należy się o zabezpieczenie biednych wyznania mojżeszowego, po zamknięciu obecnego zakładu Bysztrzanowskich i stósowne wnioski Radzie miejskiéj przedstawiła.

R. m. Dr. Warschauer dodaje do tego wniosku poprawkę: po słowach *wyznania mojżeszowego*, mają nastąpić słowa *i innych wyznań niekatolickich.*

---

*) Ustawę o pospolitém ruszeniu, zamieszcza się na str. 193.

Rada przyjęła wniosek r. m. Dra. Kohna z poprawką Dra. Warschauera. (L. 19407). —

Na wniosek Sekcyi Vtéj: (Spraw. radca Mgtu. Szymkiewicz.)

1). Przyjmuje się do Gminy Władysława Wojakiewicza, kontrolora straży akcyzowéj, przynależnego do gminy Słomka, w powiecie limanowskim, z uwolnieniem od opłaty taksy. (L. 16541).

2). Zapewnia się przyjęcie do gminy, pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austryackiego:

a. za opłatę taksy 50. zła.:

Bolesławowi Hipolitowi Józefowi Ludwikowi 4ga imion Radwanowi Wołodkowiczowi, poddanemu rosyjskiemu; (L. 17078);

b. z uwolnieniem od opłaty taksy:

Poddankom pruskim, nowicyuszkom Zgromadzenia pp. Augustyanek:

Maryi Ewie 2gim. Białasównie. (L. 13114).
Maryi Magdalenie 2im. Modlichównie (L. 13115).—

Na wniosek Sekcyi Vtéj. (Spraw. radca Mgtu. Szymkiewicz).

Z powodu sprawy w Trybunale administracyjnym stanowczo zadecydowanéj, że gmina obowiązana jest ponosić koszta adoptacyi i utrzymania w dobrym stanie budynków, należących do Zgromadzenia OO. Bernardynów, gdzie pomieszczono sposobem koszarowym oddziały wojskowe artyleryi i ułanów wraz z końmi, zezwala się na odpisanie kwot, w Kasie miejskiéj na przepisie z powodu adoptacyi i reperacyi tych budynków do zwrotu od konwentu OO. Bernardynów wykazanych, w kwocie 704 zła. 68 ct. (L. 10363). —

Na wniosek Sekcyi Vtéj: (Spraw. radca Mgtu. Szymkiewicz).

Dla pogorzelców Ulanowa udziela się zapomogę w kwocie 200 zła. (L. 15637). —

Na wniosek Sekcyi Vtéj: (Tenże sam sprawozdawca).

Udziela się kredyt dodatkowy w kwocie 500 zła. do Tyt. XXXI. poz. 9. budżetu. na rok 1886. na jednorazowe wsparcia dla ubogich miejscowych z Tyt. XLII. (L. 17074). —

Na wniosek Sekcyi IIIciéj: (Spraw. sekretarz Mgtu. Poledniak).

Nad prośbą tercyanów szkół ludowych miejskich, o zrównanie ich co do płacy i ubioru ze sługami miejskiémi, przechodzi się do porządku dziennego. L. 10111). —

C. k.
Tow. gosp. galic.
L. 1532.

Ogłoszenie.*)

Uzyskawszy subwencyę rządową na zakupno nasienia lnu, podaje Komitet c. k. Towarzystwa gosp. galic. niniejszem do wiadomości powszechnéj, iż podobnie jak w latach poprzednich pośredniczyć będzie w sprowadzeniu oryginalnego nasienia lnu inflanckiego z Rygi i Parnawy — a to:

1. dla plantatorów większych za złożeniem 25. zł. w. a. od worka, mieszczącego w sobie korzec miary tutejszéj;

2. dla plantatorów mniejszych po 50 ct. od garnca.

Chcący korzystać z tego pośrednictwa winni nadesłać dotyczące zamówienie *franco* do Komitetu Towarzystwa, z dokładném oznaczeniem gatunku nasienia, (czy rygskie czy parnawskie?), niemniéj adresu swego t. j. miejsca zamieszkania i poczty, a w razie większych zamówień i ostatniéj stacyi kolei żelaznéj — przy dołączeniu wyż wymienionéj kwoty od każdego garnca, lub od każdego worka — **do 15. grudnia b. r. najdaléj,** ile że zamówienie odejdzie przed końcem roku.

Zamówienia bez pieniędzy **nie** przyjmują się. Ostateczny obrachunek, a ewentualnie zwrot, lub dopłata przy odbiorze pełnych worków, (która na każdy wypadek może być tylko nieznaczną), nastąpi dopiero przy przesyłce nasienia. —

Z Komitetu c. k. Towarzystwa gosp. galic.

Lwów dnia 26. Października 1886.

Wiceprezes:

Piotr Gross. w. r.

Sekretarz Towarzystwa:

Józef Greliński. w. r.

*) Ogłoszenie to zamieszcza się, na prośbę Komitetu, któremu na rozpowszechnieniu go, jak najdaléj idącém, wielce zależy. —

L. 19343.

OGŁOSZENIE LICYTACYI.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa podaje do publicznéj wiadomości, iż **celem wypuszczenia w przedsiębiorstwo dostawy szyb do latarni miejskich, cylindrów, knotów i lamp, potrzebnych do oświetlenia naftowego przedmieść miasta Krakowa oraz budynków miejskich**, na czas od 1go stycznia 1887. do ostatniego grudnia 1887. **odbędzie się w dniu 29-go listopada b. r.** w Wydziale ekonomicznym Magistratu, o godzinie 12. w południe, **publiczna, licytacya** za pomocą opieczętowanyh ofert.

Wadyum a względnie kaucya wynosi kwotę 60 zła.

Na deklaracyi przylepiona marka stemplowa na 50 ct. winna być przepisana, a na kopercie téjże winno być poświadczone, iż wadyum w kasie miejskiéj złożone zostało; nadto deklaracya winna być własnoręcznie podpisana z oznajmieniem, iż składającemu warunki licytacyjne są znane i ich téż dotrzymać obowiązuje się.

Warunki licytacyjne mogą być przejrzane w Wydziale ekonomicznym Magistratu, w godzinach od 9. do 12. w południe i od 4. do 6. po południu.—

Kraków dnia 8. listopada 1886.

Prezydent miasta:

Dr. Szlachtowski. w. r.

L. 19340.

OGŁOSZENIE LICYTACYI.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa podaje do powszechnéj wiadomości, iż **celem wydzierżawienia poboru nawozu ze stajen miejskich w strażnicy pożarnéj i zmiotków z ulic miasta, oraz ze stajen miejskich zakładu czyszczenia dołów na Dajworze**, na czas od 1. stycznia 1887. do ostatniego grudnia 1887. odbędzie się w dniu 6. grudnia r. b. w Wydziale I. Magistratu o godzinie 12. w południe **publiczna licytacya.**

Na pierwsze wywołanie ustanawia się cenę za pobór nawozu, a mianowicie:

a) ze stajen w strażnicy pożarnéj i zmiotków z ulic miasta w kwocie 600 zła.;

b) ze stajen na Dajworze w kwocie 150 zła.

Wadyum ad a) wynosi 60 zła. ad b) 15 zła. Deklaracye pisemne, marką stemplową na 50 ct. zaopatrzone, na których poświadczenie domieszczone być winno, że złożono wadyum w kasie miejskiéj, przyjmowane będą do godziny 12. w południe w dniu licytacyi. Nadto deklaracya winna być własnoręcznie podpisana z oznajmieniem, iż przedsiębiorcy składającemu ofertę, warunki licytacyjne są dobrze znane i że dotrzymać się ich obowiązuje.

Warunki licytacyjne mogą być przejrzane w Wydziale I. Magistratu w godzinach urzędowych.—

Kraków dnia 12. listopada 1886.

Prezydent miasta:

Szlachtowski w. r.

L. 21230.

OGŁOSZENIE LICYTACYI.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa podaje do powszechnéj wiadomości, że **celem zapewnienia dostawy owsa, siana i słomy dla pociągów miejskich, oraz słomy dla aresztów miejskich**, na czas od 1go stycznia do ostatniego grudnia 1887., odbędzie się mianowicie na dostawę owsa w dniu 9. grudnia 1886., zaś na dostawę siana i słomy w dniu 10. grudnia 1886. w Wydziale I. Magistratu o godzinie 12. w południe **publiczna licytacya**, ustna i za pomocą ofert opieczętowanych.

Wadyum na dostawę owsa wynosi 500 zła. zaś na dostawę siana i słomy 300 zła. —

Deklaracye pisemne marką stemplową na 50 ct. opatrzone i przepisane, tylko do godziny 12. w południe przyjmowane będą.

Warunki licytacyjne mogą być przejrzane w Wydziale I. Magistratu w godzinach od 9. rano, do 1. z południa. —

Kraków dnia 19. listopada 1886.

Prezydent miasta:

Dr. Szlachtowski w. r.

USTAWA O POSPOLITÉM RUSZENIU.

Ustawa z 6. czerwca 1886. Nr. 90. Dz. U. P.,
(ogłoszona 19. czerwca 1886.)

o pospolitém ruszeniu, dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych, z wyjątkiem Tyrolu i Vorarlbergu.

Za zgodą obu izb rady państwa, postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1. Pospolite ruszenie jest istotną częścią składową siły zbrojnéj i w tym przymiocie zostaje pod opieką prawa narodów.

§. 2. Do służby w pospolitém ruszeniu obowiązani są wszyscy zdatni do broni obywatele, którzy nie należą ani do c. k. wojska, marynarki wojennéj lub rezerwy zastępczéj, ani do c. k. obrony krajowéj, a to od początku owego roku, w którym kończą 19-ty rok życia, aż do końca owego roku, w którym skończą 42gi rok życia.

Co się tyczy tych, którzy w myśl §fu 20go ustawy o służbie wojskowéj wstąpili dobrowolnie do czynnéj służby w wojsku, zanim zaczął się ich obowiązek do służby w pospolitém ruszeniu, cięży na nich obowiązek służenia w pospolitém ruszeniu, po dopełnieniu ustawowéj dwunastoletniej służby wojskowéj, jeszcze przez lat dziesięć potem następujących.

Obowiązkowi służenia w pospolitém ruszeniu w miarę zdatności do broni, a to aż do skończonego 60go roku życia, podlegają wszyscy wojskowi z kategoryi oficerów i urzędników wojskowych, przeniesieni w stan spoczynku, lub w stosunek pozasłużbowy w wojsku (marynarce wojennej) i obronie krajowej, o ile nie służą w rzeczonych oddziałach siły zbrojnéj.

Niezawiśle od powinności osobistéj, powyżej w ogólności ustanowionéj, obowiązane są do służby w pospolitém ruszeniu nadto wszelkie korporacye mające charakter wojskowy, lub noszące odznaki wojskowe.

Ci, co służą w żandarmeryi, w straży skarbowéj i w leśnictwie rządowém, pociągani będą do służby w pospolitém ruszeniu w miarę, jak tego stosunki wojenne wymagają, i o ile na to pozwolą względy służbowe.

Obowiązanych do służenia w pospolitém ruszeniu, którzy do załatwiania spraw służby publicznej, lub publicznego interesu są niezbędnie potrzebni, można zwolnić od służenia w pospolitém ruszeniu.

Zgłaszających się dobrowolnie do służby w pospolitém ruszeniu, którzy nie są obowiązani do służenia w wojsku, obronie krajowéj, lub pospolitém ruszeniu, można przyjmować do pospolitego ruszenia w miarę ich zdatności.

§. 3. Obowiązani do służby w pospolitém ruszeniu dzielą się na dwa powołania (klasy).

Do pierwszego powołania należą wszyscy obywatele w myśl §. 2go do służenia w pospolitem ruszeniu obowiązani, od początku roku, w którym kończą 19. rok życia, aż do końca owego roku, w którym skończą 37. rok życia, licząc tu uwolnionych czasowo na zasadzie §. 17go ustawy o służbie wojskowéj, lub wyłączonych przedwcześnie w myśl §. 40go téjże ustawy, jakoteż odprawionych z wojska (marynarki wojennej, rezerwy zastępczej) i obrony krajowéj po dopełnieniu obowiązkowéj służby wojskowéj.

Do drugiego powołania zaliczają się też same osoby, począwszy od 1. stycznia owego roku, w którym skończą 38my rok życia, aż do 31. grudnia owego roku, w którym skończą 42gi rok życia, a względnie, aż do dopełnienia obowiązkowéj służby w pospolitém ruszeniu.

§. 4. Pospolite ruszenie może być powołane do służby tylko wtedy, gdy i dopóki wojna zagraża, lub w razie wybuchłéj już wojny.

Na rozkaz Cesarza, wydany po wysłuchaniu rady ministrów, zwołuje pospolite ruszenie minister obrony krajowéj, w takiej rozciągłości, jak tego sprawa obrony kraju wymaga.

Powołane pospolite ruszenie pełni obowiązki tak, jak tego potrzeba wymagać będzie, pod wodzą wojskowego, przez Cesarza wskazanego, i w organizacyi przez Cesarza postanowionéj.

Rozpuszczenie pospolitego ruszenia zarządza Cesarz.

§. 5. Do użycia pospolitego ruszenia wyjątkowo, gdyby stosunki tego wymagały, po za granicami obszaru królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych, potrzebna jest ustawa państwowa do tego upoważniająca.

Takie użycie Cesarz tylko w razie, gdyby zwłoka groziła niebezpieczeństwem, zarządzić może, pod odpowiedzialnością rządu i pod warunkiem uwiadomienia o tém późniéj rady państwa, dla przyjęcia tego do wiadomości i zatwierdzenia.

Podczas wojny, w przypadkach nadzwyczajnéj potrzeby, a zarówno wtedy, gdy nie wystarcza rezerwa zastępcza, przeznaczona do utrzymania wojska stałego (marynarki wojennej) na ustawowym etacie wojennym, jakotéż według okoliczności, w celu potrzebnego uzupełnienia etatu ustawowego obrony krajowéj, można przydzielić w miarę i na czas niezbędnéj potrzeby wojennéj, odpowiednią ilość ludzi z pierwszego powołania pospolitego ruszenia, do tych części siły zbrojnéj, które prawidłowo mają się uzupełniać w królestwach i krajach w radzie państwa reprezentowanych. Te jednak osoby, wzięte z pospolitego ruszenia, będą natychmiast uwolnione, po skończeniu się wojny.

Przydzielanie to poczynać się ma od najmłodszych klas wieku w obrębie kategoryj (§. 3), które stosownie do zachodzącéj potrzeby oznaczone zostaną.

§. 6. Osoby należące do pospolitego ruszenia, powołane do pełnienia służby, podlegają z dniem powołania ich, aż do dnia udzielenia im urlopu, lub rozpuszczenia powołania (klasy), wojskowym przepisom karnym i dyscyplinarnym.

Udzielenie urlopu obowiązanym do służby w pospolitem ruszeniu, przerywa na czas urlopu ich stosunek wojskowy.

§. 7. Żołnierze z pospolitego ruszenia i ich oficerowie noszą podczas sprawowania obowiązków jednakową odznakę, którą nawet z daleka można rozpoznać; oficerowie i podoficerowie używają nadto wojskowych odznak honorowych i odznak służących do rozróżniania żołnierzy.

Korpusy milicyi obywatelskiéj i strzelców, uorganizowane już w czasie pokoju za zezwoleniem Cesarza, mają prawo nosić przepisany strój i uzbrojenie także podczas służby w pospolitém ruszeniu, jakoteż zatrzymać nadal organizacyę, z zastrzeżeniem zatwierdzenia cesarskiego ich dowódców i oficerów.

§. 8. Pod względem nagród i odznaczeń, potem prawa do przewozu, kwaterunku, żołdu, żywienia w naturze, pielęgnowania rannych i chorych, jakotéż zaopatrzenia ich samych, tudzież pozostałej rodziny, obowiązywać będą w pospolitém ruszeniu odpowiednie postanowienia, tak samo, jak jest wojsku, a względnie w c. k. obronie krajowéj.

§. 9. Listy, w których obowiązani do służby w pospolitém ruszeniu zapisywani będą podług klas wieku, od najwyższéj aż do najniższéj, założone i utrzymywane zostaną przez zwierzchności gminne, za spółdziałaniem utrzymujących metryki.

Gdy pospolite ruszenie nie jest do pełnienia służby powołane (§. 4), obowiązani do służby w pospolitém ruszeniu, nie będą pociągani ani do kontroli, ani do ćwiczeń.

§. 10. Koszta zwołanego pospolitego ruszenia pokrywane będą z funduszów budżetowych spólnego ministerstwa wojny.

§. 11. Mocą ustawy niniejszej znoszą się wszystkie postanowienia ustawy o służbie wojskowéj, będące z nią w sprzeczności.

§. 12. Ustawa niniejsza nabywa mocy niezwłocznie po ogłoszeniu, a wykonanie takowéj poruczam memu ministrowi obrony krajowéj.

W Schönbrunn, dnia 6. czerwca 1886.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. **Welsersheimb** r. w.

Rozporządzenie ministerstwa obrony krajowéj z dnia 17. sierpnia 1886. Nr. 135. Dz. U. P.,

(ogłoszone 21. sierpnia 1886),

tyczące się spisania osób obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu i utrzymywania ich w ewidencyi, w myśl ustawy z dnia 6. czerwca 1886. o pospolitém ruszeniu, dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych, z wyjątkiem Tyrolu i Vorarlbergu.

WSTĘP.

§. 1. W wykonaniu ustawy z dnia 6. czerwca 1886. (Dz. u. p. Nr. 90) o pospolitém ruszeniu dla królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych, z wyjątkiem Tyrolu i Vorarlbergu, ogłasza się niniejszem rozporządzenie o spisaniu osób, obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu i utrzymywaniu ich w ewidencyi.

Według §fu 9go rzeczonéj ustawy, listy pospolitego ruszenia mają być założone i utrzymyne w ewidencyi przez zwierzchności gminne z współdziałaniem utrzymujących metryki, a władze administracyjne powiatowe i władze wojskowe winny wspierać je w tém, stósownie do swego zakresu działania i w duchu przepisów niżéj podanych.

Co do rozpoczęcia spisywania osób, obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu nadmienia się, że chociaż według §fu 12go ustawy o pospolitém ruszeniu, służba w pospolitém ruszeniu stała się już obowiązującą, ministerstwo obrony krajowéj ze względu na spóźnioną porę i potrzebne przygotowania uznało za stósowne zaniechać założenia list pospolitego ruszenia na rok 1886, natomiast pierwsze spisanie obowiązanych do służenia w pospolitém ruszeniu na rok 1887. ma być niezwłocznie rozpoczęte i w taki sposób wykonane, aby założenie list dospolitego ruszenia na rok 1887. mogło być ukończone w terminie do tego prawidłowo wyznaczonym, to jest z końcem lutego 1887, iżby następnie gminy miały czas do zestawienia przepisanego wyciągu z listy i posłania go administracyjnym władzom powiatowym, najpóźniej do 15. marca.

Co się tyczy terminów do ukończenia rozmaitych prac przygotowawczych do pierwszego założenia list pospolitego ruszenia, władze administracyjne krajowe wydadzą osobne polecenia.

Późniéj ogłoszone będą postanowienia tyczące się utrzymywania w ewidencyi osób, obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu, w czasie od zwołania, aż do rozpuszczenia pospolitego ruszenia.

Listy pospolitego ruszenia i pierwsze spisanie obowiązanych.

Listy.

§. 2. Zwierzchności gminne obowiązane są spisać w osobnych «listach pospolitego ruszenia» wszystkich obywateli do gminy należących, a będących w wieku obowiązującym do służenia w pospolitém ruszeniu, którzy ani do wojska (marynarki wojennéj), lub do rezerwy zastępczéj, ani do obrony krajowéj nie należą,—bez względu, czy są w gminie obecni, czy nieobecni i listy te utrzymywać w ewidencyi (U. o p. r. §. 9. ustęp 1.)

Lista pospolitego ruszenia składa się z 24. roczników stanowiących szereg klas wieku, od najstarszéj aż do najmłodszéj.

Te roczniki, które układać trzeba podług załącznika 1 niniejszego rozporządzenia, zawierać mają i to każdy tę samę klasę wieku wszystkich osób, urodzonych w tym samym roku kalendarza gregoryjańskiego od 1. stycznia aż do 31. grudnia włącznie, a spisanych podług nazwisk [1]) w porządku abecadłowym.

Do najstarszego rocznika należą obowiązani do służby w pospolitém ruszeniu, którzy w odnośnym roku kończą 42 rok życia, a do najmłodszego rocznika ci, którzy kończą 19 rok życia. [2])

W większych miastach (20.000 mieszkańców i więcéj), gdzie z obecnych obowiązanych, ma być późniéj utworzonych więcéj batalionów pospolitego ruszenia, utrzymywać należy ile możności, osobne listy dla każdéj dzielnicy.

Wykazy przeglądowe załącznika 2 i 3 służą do wskazania, które roczniki lista ma zawie-

---

[1]) Gdy jest więcej osób tego samego nazwiska i imienia, przydać należy dla wyróżnienia obowiazanych do służby w pospolitém ruszeniu przydomek, imię chrzestne ojca, lub jakąś inną okoliczność cechującą.

[2]) W ostatnich rocznikach pospolitego ruszenia zachodzi wyjątek co do tych, którzy na zasadzie §fu 20. ustawy o służbie wojskowéj wstąpili dobrowolnie do czynnej służby w wojsku, zanim zaczął się ich obowiązek do służby w pospolitém ruszeniu. Osoby te, po dopełnieniu ustawowéj dwunastoletniéj powinności służbowéj, obowiązane są służyć w pospolitém ruszeniu przez dziesięć lat następnych.

rać i jak długo ci, którzy w niéj będą zapisani, są obowiązani służyć w pospolitém ruszeniu.

Z listy pospolitego ruszenia ułożyć ma każda gmina corocznie, podług załącznika 4 »wyciąg«, w którym zapisać należy, ile jest w każdym roczniku osób obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu.

W razie potrzeby można sierżantów okręgowych obrony krajowéj, pełniących obowiązki przy starostwach, wysłać do objaśnienia zwierzchności gminnych i pomagania im w układaniu i utrzymywaniu list pospolitego ruszenia, a to na koszt gminy tego żądającéj.

„Spisy“ obowiązanych, którzy należą do starszych roczników pospolitego ruszenia.

Za podstawę do spisania osób obowiązanych od najstarszego rocznika, aż do przedostatniego włącznie, celem pierwszego założenia list pospolitego ruszenia, służą w ogólności listy popisowych od r. 1866; przeto administracyjne władze powiatowe [1]) winny do zapisania tych obowiązanych w liście pospoliego ruszenia ułożyć z list popisowych dla każdéj gminy powiatu, i dla każdego z 23 roczników osobne «spisy» z rubrykami przepisanemi dla list pospolitego ruszenia (załącznik 1) i posłać je wcześnie zwierzchnościom gminnym.

Każdy rocznik tych «spisów» obejmować będzie wszystkich mężczyzn, téj saméj klasy wieku do gminy przynależnych, a do służenia w pospolitém ruszeniu obowiązanych, wymienionych w porządku abecadłowym, podług nazwisk rodowych; tak np. najstarszy rocznik listy pospolitego ruszenia z r. 1887, obejmie tych do gminy przynależnych, a do pospolitego ruszenia obowiązanych, którzy urodzili się w r. 1845 — bez względu na to, czy zostali wykreśleni, uwolnieni do najbliższego poboru, całkiem uwolnieni, lub wcieleni; tych ostatnich jednak tylko o tyle, o ile nie służą w wojsku (marynarce wojennéj), w rezerwie, rezerwie zastępczéj, lub obronie krajowéj. [2]).

Ponieważ zwierzchności gminne mają później wpisać do listy pospolitego ruszenia tych, którzy są obowiązani służyć, przeto władze administracyjne winny najprzód sprostować te «Spisy», a mianowicie wyszukać owe osoby, w listach popisowych wymienione, a z nich do tych «spisów» wciągnięte, które późniéj:

a) uzyskały przynależność w innej gminie, lub
b) opuściły kraj, lub
c) o których nic niewiadomo [1]), lub nakoniec,
d) które w ciągu tego czasu zmarły.

Tych trzeba wykreślić z krótkiem wymienieniem powodu w rubryce «Uwaga», a natomiast uzupełnić «spisy» wciągnięciem mężczyzn obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu, którzy w ciągu tego czasu przybyli, mianowicie przez uzyskanie przynależności do gminy.

Pierwszy spis obowiązanych do służenia w pospolitém ruszeniu — mianowicie starszych roczników — na podstawie list popisowych będzie oczywiście odpowiednim, tylko za współdziałaniem wszystkich czynników; przeto mianowicie władze administracyjne obowiązane są wspierać się wzajemnie, dla osiągnięcia tego celu i zużytkować wszelkie materyały [2]), jakie tylko będą do rozrządzenia, lub okażą się dostępnymi i wszelkie dogodne sposobności, jakie się nastręczą w toku rozmaitych czynności urzędowych, podejmowanych do uzupełnienia i sprostowania «spisów,» a tém samém list pospolitego ruszenia.

Jeżeli nie ma dawnych list popisowych, tyczących się pewnych okręgów poborowych, lub gmin, ani też list losowania, należy spisać dla takich gmin owe roczniki obowiązanych do służenia w pospolitém ruszeniu, o ile to jest możebne, podług materyałów, jakie się znajdą.

W przypadkach jednak takich starać się trzeba głównie o to, aby spis tych obowiązanych, którzy składają pierwszą klasę pospoli-

[1]) Administracyjnemi władzami powiatowemi są starostwa, jakoteż władze gminne, (magistrat, rada miejska, urząd burmistrzowski, rada gminna), sprawujące czynności starostw.

[2]) Ci, których rezerwa zastępcza i obrona krajowa utrzymuje w ewidencyi, będą w tych spisach wymienieni, a przeto mają być wciągnięci do listy pospolitego ruszenia.

[1]) Za takich, «o których nic niewiadomo», uważać należy tylko osoby, których śmierci lub pobytu nawet najściślejsze badania wyśledzić nie zdołały, a nie osoby, o których w gminie, choćby od dłuższego czasu — nie słyszano.

[2]) Do sprostowania mogą służyć mianowicie listy losowania, na podstawie których listy popisowych były układane (§. 24 instrukcyi wykonawczéj do ustawy o służbie wojskowéj), księgi konskrypcyjne ludności, wykazy gminne obowiązanych do płacenia taksy (§. 8 ustawy z dnia 13. lipca 1880, Dz. u. p. Nr. 70), materyały tyczące się wyłączonych z wojska (§§. 152 — 159 rzeczonéj instrukcyi), regestry tych, których rezerwa zastępcza i obrona krajowa (§. 160 tej instrukcyi) utrzymuje w ewidencyi itd.

tego ruszenia, był jak najdokładniejszy i stopniowo uzupełniać listy.

Gdy «spisy» są o ile możności sprostowane, administracyjne władze powiatowe oddają takowe najprzód zwierzchnościom gminnym, aby poczyniły dalsze dochodzenia względem obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu, którzy do gminy przynależą.

Zwierzchności gminne poczynić mają w gminie ścisłe dochodzenia przez porównanie z metrykami przynależności do gminy, jeżeli są utrzymywane, aby przekonać się, czy obowiązani do służenia w pospolitém ruszeniu przynależą do gminy, przez dni 14 wystawiać spisy w gminie na widok publiczny, aby każdy mógł je przeglądać,tudzież obwieszczeniem ogłosić wezwanie, żeby wnoszono doniesienia, przydatne do dokładnego spisania obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu.

Następnie winny zwierzchności gminne zbierać nadchodzące szczegóły do sprostowania spisu, notować je obok zapisanych w rubryce «Uwaga», dopisać obowiązanych do służenia w pospolitém ruszeniu, którzy zostali pominięci i tak uzupełnione «spisy» razem ze szczegółami, które zostaną zebrane i do zrobienia spisu w ogóle mogą być potrzebne, odesłać napowrót administracyjnym władzom powiatowym do sprawdzenia.

Administracyjne władze powiatowe winny sprawdzić te dochodzenia, poczynione w gminie i sprostować spisy, a następnie z krótkiem uzasadnieniem zarządzenia, w téj mierze wydanego, zwrócić zwierzchnościom gminnym.

Członkowie korporacyj, mających charakter wojskowy i noszących odznaki wojskowe (u. o p. r. §. 2, ustęp 4) oprócz tego, że mają być zapisani w listach pospolitego ruszenia gmin odnośnych, gdzie o tyle podlegają ewidencyi, o ile w skutek swego wieku na zasadzie 1go ustępu §fu 2go ustawy o pospolitém ruszeniu, są obowiązani do służby w pospolitém ruszeniu, utrzymywani będą w ewidencyi także przez dowódcę, okręgu pospolitego ruszenia [1]), w którego okręgu korporacya ma siedzibę.

[1]) Okręgi batalionowe obrony krajowéj będą zarazem okręgami pospolitego ruszenia; gdzie dla okręgu pospolitego ruszenia nie zostanie zamianowany osobny dowódca, tam dowódca batalionu obrony krajowej pełnić ma oraz obowiązki dowódcy okręgu pospolitego ruszenia.

W tym celu dowódcy, lub przełożeni rzeczonych korporacyj układać mają osobne wykazy ich członków, podług załącznika 5, wypełniając jak najdokładniéj rubryki, które zawiera, i corocznie z końcem stycznia w dwóch egzemplarzach posyłać do komend okręgowych pospolitego ruszenia, (batalionowych obrony krajowéj), które obowiązane są wykazy te, jeśli potrzeba, sprostować i odesłać niezwłocznie do przełożonéj komendy obrony krajowéj, (razem z sumaryuszem list pospolitego ruszenia).

Podobnież wojskowi na emeryturze, lub w «stosunku pozasłużbowym» wojska (marynarki wojennéj), lub obrony krajowéj będący, obowiązani służyć w pospolitém ruszeniu, jeżeli nie są przeznaczeni [1]) do służby w wojsku, lub obronie krajowéj, a przeto mogą być pociągnięci do pospolitego ruszenia, utrzymywani będą niezawiśle od wszelkiej innéj ewidencyi wojskowéj nadto w ewidencyi przez dowódzców okręgowych pospolitego ruszenia swego pobytu, na podstawie wyciągów z protokołów ewidencyjnych, o które postarać się trzeba u komend okręgowych uzupełnienia, komend placu i biur ewidencyjnych obrony krajowéj.

„Materyały pomocnicze"

do spisania młodzieńców wchodzących w wiek, w którym obowiązani są do służby w pospolitém ruszeniu.

Celem spisania młodzieńców wchodzących w wiek, w którym obowiązani są do służby w pospolitém ruszeniu, utrzymujący metryki, urzędownie do tego ustanowieni, układać mają corocznie wyciągi z metryk chrztu i urodzin, obejmujące wszystkich młodzieńców w gminie urodzonych, którzy w roku kalendarza gregoryańskiego,

[1]) Co do lekarzy ze stopniem uniwersyteckim, dyplomowanych, chirurgów i dyplomowanych weterynarzy, będących w wieku obowiązującym do służby w pospolitém ruszeniu i którzy, jak inni obowiązani, mają być do spisu wciągnięci, jeżeli obowiązani są wstąpić w razie uruchomienia do służby w wojsku (marynarce wojennéj), lub w obronie krajowéj i przeto na zasadzie §fu 18 ustawy o służbie wojskowéj już są w ewidencyi utrzymywani, zanotować należy wyraźnie w rubryce «Uwaga» listy pospolitego ruszenia, że podlegają temu obowiązkowi, przeto osób tych gdy mają wstąpić do służby w wojsku (marynarce wojennéj), lub w obronie krajowéj, jakoteż dopóki w niéj zostają, nie można pociągać do służby w pospolitém ruszeniu.

Uwiadomienia o tém mają być nadsyłane zwierzchnościom gminnym przez władze administracyjne powiatowe.

mającym nastąpić po zestawieniu tych wyciągów, skończą, lub skończyliby 19. rok życia, a to w taki sam sposób, jak to w §. 11. instrukcyi wykonawczéj do ustawy o służbie wojskowéj jest przepisane, co do młodzieży wchodzącéj w wiek, w którym do poboru stawać trzeba, podług wzoru I *a* téj instrukcyi; dzień śmierci osób zapisanych w wyciągu metryk zanotować należy w rubryce 4 wyciągu, o ile to stać się może, na podstawie metryk śmierci, spisywanych przez utrzymujących metryki i wyciągi te, razem z wyciągami tyczącemi się młodzieży wchodzącéj w wiek, w którym staje się do poboru, oddać najpóźniéj z końcem października zwierzchnościom gminnym.

Podobnież wojskowi duszpasterze, którym poruczone jest utrzymywanie metryk, układać mają corocznie wyciągi z metryk chrztu i urodzin obejmujące młodzieńców, którzy w następnym roku wejdą w wiek obowiązujący do służby w pospolitém ruszeniu, a to w duchu §fu 11go instrukcyi wykonawczéj do ustawy o służbie wojskowéj, podług wzoru I *b*, przepisanego do wykazywania młodzieńców wchodzących w wiek w którym staje się do poboru i wyciągi te najpóźniej 15. stycznia odesłać do komendy terytoryalnéj wojskowéj.

Komendy terytoryalne wojskowe i komendy okręgowe uzupełniające, jakoteż władze administracyjne powiatowe postępować mają ze spisaniem młodzieży wojskowego pochodzenia, wchodzącéj w wiek obowiązujący do służby w pospolitém ruszeniu tak samo, jak to jest zalecone w §. 11. instrukcyi wykonawczéj do ustawy o służbie wojskowéj pod względem młodzieży takiéj, gdy dochodzi wieku, w którym stawać ma do poboru.

W corocznem spisywaniu młodzieńców, dochodzących lat 19, to jest wieku obowiązującego do służby w pospolitém ruszeniu, stosowane być mają odpowiednio postanowienia §§. 12, 15, 16, 19, 20, 21 i 22 instrukcyi wykonawczéj do ustawy o służbie wojskowéj (o spisywaniu młodzieńców wchodzących w wiek, w którym stawać mają do poboru), pamiętać jednak należy, że młodzieńcy wchodzący w wiek obowiązujący do służby w pospolitém ruszeniu, nie są obowiązani zgłaszać się sami i że aż do dalszego zarządzenia, próśb o uwolnienie, nie bierze się na uwagę przy spisywaniu obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu.

Zresztą co się tyczy prac przygotowawczych do spisania młodzieńców wchodzących w wiek, obowiązujący do służby w pospolitém ruszeniu, zwierzchności gminne postępować mają tak samo, jak przy pracach przygotowawczych do poboru; mianowicie układać należy na podstawie metryk chrztu i urodzin, tudzież wyniku dochodzeń, trzy oddzielne spisy co do przynależnych do gminy, co do obcych, a wreszcie co do tych, o których zgoła nic nie wiadomo, a to podług wzorów III., IV. i V. instrukcyi wykonawczéj do ustawy o służbie wojskowéj[1]) i wykazy te ze wszystkiémi materyałami przedstawić władzy administracyjnéj powiatowej, najpóźniéj do 15. grudnia.

Powiatowe władze administracyjne winny sprawdzić i uzupełnić te spisy, a wyciągi tyczące się obcych, do służby w pospolitém ruszeniu obowiązanych, posłać niezwłocznie właściwym władzom administracyjnym powiatowym; zarządzić wystawienie na widok publiczny w czasie od 20. do 31. stycznia spisów, które tyczą się przynależnych do służby w pospolitém ruszeniu obowiązanych, a według okoliczności także tyczące się osób, o których nic nie wiadomo, w razie potrzeby zaś poczynić stósowne kroki w celu dalszego sprostowania spisów.

Z dniem 1. lutego winny zwierzchności gminne spisy te, razem z materyałami pomocniczymi dochodzeń, przedstawić ponownie do stanowczego ustalenia władzy administracyjnéj powiatowej,która po uzupełnieniu i sprostowaniu, zwraca je zwierzchnościom gminnym najpóźniej do 15. lutego, celem przeniesienia zapisanych jako najmłodszego rocznika do listy pospolitego ruszenia.

Po dokonaniu tych prac przygotowawczych, zestawia się listę pospolitego ruszenia z nazwisk, przenoszonych rocznikami z spisów osób, obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu, należących do starszych roczników i z ma-

[1]) We wzorach III. i IV. instrukcyi wykonawczéj do ustawy o służbie wojskowéj sprostować należy odpowiednio tylko napisy ze względu, iż chodzi tu o zapisanie młodzieńców, wchodzących w wiek obowiązujący do służby w pospolitém ruszeniu; nadto zamiast «popisowi» położyć trzeba wszędzie «obowiązani do służby w pospolitém ruszeniu», rubryki zaś do zapisania zgłoszenia się popisowych, jakoteż we wzorze IV. przerwa kreski odgraniczającéj rubryki i napis «I klasa wieku (urodz. w r. 18 . .)» itd. będą zaniechane.

teryałów, służących do wpisania młodzieńców wchodzących w wiek obowiązujący do służby w pospolitém ruszeniu, zestawia się «wyciąg» i corocznie najpóźniej do 15. marca przedstawia się odpis tegóż właściwej władzy administracyjnéj powiatowéj.

Ewidencya list pospolitego ruszenia.

Prostowanie w skutek szczególnych zdarzeń.

§. 3. Gminy winny także utrzymywać w ewidencyi listy pospolitego ruszenia, po wpisaniu obowiązanych do służenia w pospolitém ruszeniu.

To utrzymywanie w ewidencyi, które nie tylko w pokoju lecz także podczas wojny istnieć ma, polega na ciągłem prostowaniu list wskutek szczególnych wydarzeń, mianowicie z powodu:

a) odprawienia z wojska, rezerwy zastępczéj lub obrony krajowéj osób, będących w wieku obowiązującym do służby w pospolitém ruszeniu;

b) zmiany przynależności, ;

c) wcielenia do wojska, rezerwy zastępczéj lub obrony krajowéj obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu;

d) wydania obowiązanym do służby w pospolitém ruszeniu świadectw uwalniających od służby w pospolitém ruszeniu, w którymto względzie wydane będą osobne rozporządzenia;

e) wychodźtwa, lub

f) śmierci obowiązanych do służby w pospolitem ruszeniu.

Sprostowania te czynić mają zwierzchności gminne za każdym razem i do każdego sprostowania przytoczyć winny powody, we właściwéj rubryce listy pospolitego ruszenia *).

W tym celu

a) władze administracyjne winny dostarczać gminom przynależności materyałów tego się tyczących, których one nie mają, lub odpowiednich zestawień, a mianowicie co do wcielonych z końcem sierpnia, co do odsta ionych dodatkowo, jakotéż co do odprawionych z wojska (marynarki wojennéj*), lub obrony krajowéj z końcem roku itd.;

b) w razie śmierci każdego z obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu**), utrzymujący metryki winni wyciąg z spisu zmarłych posłać władzy administracyjnéj powiatowéj miejsca pobytu, dla zakomunikowania gminie, do któréj przynależał, za pośrednictwem właściwéj władzy administracyjnéj powiatowéj.

Jeżeli listy pospolitego ruszenia będą utrzymywane w ewidencyi, jak to wyżéj jest przepisane, nie powinny zawierać znacznych niedokładności i będą dostateczne do ważnego celu ewidencyi wszystkich, obowiązanych do służby w pospolitém ruszeniu.

Co do zapisków w listach pospolitego ruszenia, potrzebnych podczas powołania pospolitego ruszenia, wydane będą osobne postanowienia w przepisach wykonawczych, tyczących się ogółu spraw pospolitego ruszenia.

Coroczne zamykanie list pospolitego ruszenia.

Z końcem każdego roku, (po raz pierwszy z końcem 1887.), przejrzeć należy listy pospolitego ruszenia dla przekonania się, czy nie przeoczono żadnego sprostowania, a następnie z początkiem nowego roku sprostować je, przez wyłączenie najstarszego rocznika poprzedniego roku, (po raz pierwszy z początkiem roku 1888. przez wyłączenie urodzonych w r. 1845.), tudzież do końca lutego, przez wciągnięcie najmłodszego nowo-przybywającego rocznika (w r. 1888. urodzonych w r. 1869), jednocześnie opatrzyć je «wyciągiem z listy pospolitego ruszenia» podług załącznika 4 i do 15. marca odpis wyciągu przedstawić władzy administracyjnéj powiatowéj, która obowiązana jest posłać niezwłocznie komendzie okręgowéj pospolitego ruszenia wyciągi z list pospolitego ruszenia wszystkich gmin swego powiatu.

Komendy okręgowe pospolitego ruszenia

*) Pożądaną jest rzeczą, aby jednocześnie prostowano także wyciąg z list pospolitego ruszenia, przez co ułatwi się zamknięcie roczne i zapobiegnie pominięciu w niém owych zmian.

*) Ponieważ odprawieni z marynarki wojennéj, po dopełnieniu obowiązku służby wojskowej, nie podlegają obowiązkowi służenia w obronie krajowéj, przeto arkusze księgi głównej poddziału wszystkich ztamtąd odprawionych, posyłane będą corocznie do komendy batalionowéj obrony krajowéj przynależności, celem zarządzenia wpisania do list pospolitego ruszenia.

**) Gdyby zachodziła wątpliwość, przesyłać należy władzy administracyjnéj powiatowéj miejsca pobytu wyciąg z metryk zmarłych, co do każdego obywatela, mającego 19ty rok życia aż do 42.

zestawiać będą niezwłocznie z tych wyciągów sumaryusze list pospolitego ruszenia, podług załącznika 6 i przedstawiać je przełożonéj komendzie obrony krajowéj, która ułoży główną listę pospolitego ruszenia podług załącznika 7 i odda ministerstwu obrony krajowéj corocznie z końcem kwietnia.

Razem z sumaryuszami list pospolitego ruszenia, komendy okręgowe pospolitego ruszenia (komendy batalionowe obrony krajowéj), winny przedstawiać komendom obrony krajowéj do przejrzenia materyały, otrzymane od komend okręgowych uzupełniających, komend placu i biur ewidencyjnych obrony krajowéj, (strona 377, ustęp 1).

Welsersheimb r. w.

Uwaga.

Według załącznika 1. do powyższego rozporządzenia ministeryalnego następujące ułomności czynią bezwarunkowo niezdatnym do pełnienia służby w pospolitém ruszeniu:

1. Ślepota, bielmo szare i wszelkie inne nieuleczalne ułomności obu óczu, które dotkniętego niemi czynią całkiem i trwale niezdatnym do zarobkowania;
2. zupełna nieuleczalna głuchota na oba uszy;
3. brak ręki lub nogi, lub nieuleczalna niemożność ich używania;
4. nieprawidłowy otwór odchodowy;
5. padaczka;
6. matolstwo (Cretinismus);
7. sądownie uznane obłąkanie, pomięszanie, lub niedołęstwo umysłowe;
8. karłowatość;
9. zniedołężnienie, zwyrodnienie, choroba nieuleczalna ciała, o ile ułomności te czynią dotkniętego niemi całkiem i trwale niezdolnym, do jakiéjkolwiek czynności i zarobkowania.

W drukarni A. Koziańskiego. — Nakładem Gminy Miasta Krakowa.